

老挝语初级口语教程

ແບບຮຽນສົນທະນາ

ພາສາລາວຂັ້ນຕົ້ນ

李 鐸 陆蕴联 编著

外语教学与研究出版社
北京

前 言

老挝位于中南半岛中部，是东南亚唯一的内陆国。中老两国是山水相连的友好邻邦，两国人民的友谊源远流长。随着两国社会、文化、经贸等各方面交往的不断发展和深入，汉语和老挝语在中老双边交往中发挥着越来越重要的作用。为了适应两国关系不断发展的要求和老挝语专业教材建设的需求，编者编写了这本口语教材。

老挝语是老挝主体民族——老龙族的语言，为老挝的官方语言。老挝语分为上寮、中寮、下寮三个方言区，以中寮的万象话为老挝语的标准语。老挝语属于汉藏语系壮侗语族壮傣语支，主要分布在老挝以及泰国北部、东北部的老族居住区，还有少量分布在老挝与泰国、柬埔寨、越南、缅甸接壤的边境地区。使用人口约 2,000 万，其中在老挝约 400 多万。此外，泰国的泰族、缅甸的掸族、中国的傣族和壮族等的部分生活用语与老挝语近似。

《老挝语初级口语教程》主要供老挝语专业一二年级学生使用，也可作为有一定语音基础的初学者自学用教材。在教材内容的编写上，编者力求做到真实、实用和多样，并力求体现语言的规范化和口语化。

全书选择日常交际中常见的对话情景，分专题编排，共 18 课。每课由词汇、句型、课文、难点注释、练习和语法讲解等部分组成。词汇部分列举出课文的主要词汇，并对生词加以中文注释。句型部分列举出课文中出现的主要句型，帮助读者快速理解和掌握每课要点。课文中的场景会话，提供一个生动的语言环境，让读者身临其境练习口语。难点注释简明扼要地解释课文中出现的语法现象，帮助读者加强对课文的理解。课后练习帮助读者加强练习、巩固所学知识。有的课后还配合课文的内容加入了新的语法知识点，在巩固口语知识的基础上，扩充新的语法知识。

本教材的大部分内容已经过教学试用。编者根据教学实践，结合初学者的实际情况，增删了一些内容，重点突出实用性。

本书在编写过程中参阅了老挝国内的一些老挝语教学书籍和张良民教授的《老挝语实用语法》，并请中国国际广播电台的老挝专家审阅原稿，编者在此表示衷心的感谢。

由于编者经验不足，加上资料缺乏，本书编写中的疏漏在所难免，敬请读者给予指正。

编著者

2006年12月

ສາລະບານ

ຕົວອັກສອນລາວ	1
ບົດທີ 1 ການທັກທາຍປ່າໄສ	14
ບົດທີ 2 ກ່ຽວກັບບຸກຄົນ	29
ບົດທີ 3 ຄອບຄົວ.....	39
ບົດທີ 4 ການກຸ້ມເກີງວັດຖຸທີ່ວ່າໄປ	49
ບົດທີ 5 ເວລາ.....	59
ບົດທີ 6 ວັນ ເດືອນ ປີ	70
ບົດທີ 7 ດິນຟ້າອາກາດ.....	82
ບົດທີ 8 ການຄົມມະນາຄົມ.....	95
ບົດທີ 9 ຮ້ານຄ້າ	113
ບົດທີ 10 ຕະຫລາດ.....	126
ບົດທີ 11 ໂຮງໝໍ	135
ບົດທີ 12 ໂຮງແຮມ	156

ບົດທີ 13 ໂຮງໄປສະນີ.....	164
ບົດທີ 14 ການທ່ອງທ່ຽວ.....	175
ບົດທີ 15 ໄປທ່ຽວເມືອງປັກກິ່ງ.....	188
ບົດທີ 16 ຊຽງພູງ.....	205
ບົດທີ 17 ໄປດອງ.....	217
ບົດທີ 18 ການຮັບຕ້ອນແຂກ.....	230

ຕົວອັກສອນລາວ

老挝文字是由元音、辅音、尾辅音和声调符号组成的拼音文字。老挝语的辅音共有 32 个，按照声调的不同分成中、高、低三组。老挝语的元音共有 28 个，其中单元音 18 个、复合元音 6 个、特殊元音 4 个。单元音和复合元音分为长元音和短元音，特殊元音均为短元音。

1、ຕາລາງພະຍັນຊະນະ (辅音字母表)

ພະຍັນຊະນະ ພາສາລາວ	ທຽບສຽງ ສາກົນ	ພະຍັນຊະນະ ພາສາລາວ	ທຽບສຽງ ສາກົນ
ກ	k	ຝ/ຟ	f
ຂ	kh	ມ	m
ຄ	kh	ຍ	y
ງ	ng	ລ	l
ຈ	c	ວ	v
ສ	s	ຫ	h
ຊ	s	ອ	o

ພະຍັນຊະນະ ພາສາລາວ	ທຽບສຽງ ສາກົນ	ພະຍັນຊະນະ ພາສາລາວ	ທຽບສຽງ ສາກົນ
ຢ	ny	ຮ	h
ດ	d	ຮ	r
ຕ	t	ຫງ	ng
ກ	th	ຫຍ	ny
ທ	th	ໝ(ຫມ)	n
ນ	n	ໝ(ຫມ)	m
ບ	b	ຫຼ(ຫລ)	l
ປ	p	ຫວ	v
ຜ/ພ	ph		

ຮ: 是特殊辅音，来源于梵文和巴利文，在老挝语中用得很少，只用于少数带卷舌音的外来语译音中。

2. ພະຍັນຊະນະພາສາລາວ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ພາກ

ອັກສອນສູງ	ອັກສອນກາງ	ອັກສອນຕໍ່າ
高辅音	中辅音	低辅音
ຂ /kh/	ກ /k/	ຄ /kh/
ຫງ /ng/	ຈ /c/	ງ /ng/
ສ /s/	ດ /d/	ຊ /s/
ຫຍ /ny/	ຕ /t/	ຍ /ny/
ຖ /th/	ບ /b/	ທ /th/
ຜ /ph/	ປ /p/	ຟ /ph/
ຝ /f/	ຢ /y/	ຟ /f/
ໝ /n/	ອ /o/	ນ /n/
ມ /m/		ມ /m/
ຫລ /l/		ລ /l/
ຫວ /v/		ວ /v/
ຫ /h/		ຮ /h/

3、ພະຍັນຊະນະຄວບໃນພາສາລາວມີແຕ່ຕົວດຽວ ຄື
 ຕົວ "ວ/v/" ຊຶ່ງໃຊ້ວາງໄວ້ທາງຫລັງພະຍັນຊະນະເຄົ້າ
 ເພື່ອເອົາສຽງໄປຄວບເຂົ້າກັບສຽງພະຍັນຊະນະທີ່ຢູ່ທາງ
 ພ້າ ໃຫ້ມີສຽງ "ວ/w/" ຄວບຢູ່ນຳ ເຊັ່ນ:

在老挝语辅音中还有复合辅音，共 17 个，它们是由某些辅音
 字母加上辅音 "v" 构成的。

ກວ /kw/

ຂວ /khw/

ຄວ /khw/

ງວ /ngw/

ຈວ /jw/

ສວ /sw/

ຊວ /sw/

ຍວ /nyw/

ດວ /dw/

ຕວ /tw/

ຖວ /thw/

ທວ /thw/

ຢວ /yw/

ລວ /lw/

ອວ /vw/

ຫວ /hw/

ຮວ /hw/

4. ຕາລາງສະຫລະພາສາລາວ (元音字母表)

ສະຫລະ ສຽງສັ້ນ	ທຽບສຽງ ສາກົນ	ສະຫລະ ສຽງຍາວ	ທຽບສຽງ ສາກົນ
າະ	a	າງ	a:
ິຸ	i	ີຸ	i:
ືຸ	eu	ືືຸ	eu:
ຸ	u	ຸງ	u:
ເາະ	e	ເາງ	e:
ແາະ	ae	ແາງ	ae:
ໂາະ	o	ໂາງ	o:
ເອາະ	໌	ເອາງ	໌:
ເອີ	oe	ເອີງ	oe:
ເອ້ຍ	ia	ເອ້ຍງ	i:a
ເອ້ອ	eua	ເອ້ອງ	eu:a
ເອ້ວະ	ua	ເອ້ວງ	u:a

ສະຫລະພິເສດ (特殊元音字母表)

ລາວ	ສາກົນ
ໄx	ai
ໃx	ai
ເ໊x	au
ຳx	am

ພາຍຫຼັງນີ້ ເຄື່ອງໝາຍ "x" ແມ່ນທີ່ຕັ້ງຂອງພະຍັນຊະນະ.

5. ຕາລາງສະຫລະປະສົມກັບຕົວສະກົດ (元音加尾辅音表)

ສະຫລະ	ຕົວສະກົດ			
	ກ	ດ	ບ	ງ
ຂະ(ັ)	ັກ	ັດ	ັບ	ັງ
ຯ	ຯກ	ຯດ	ຯບ	ຯງ
ຶ	ຶກ	ຶດ	ຶບ	ຶງ
ື	ືກ	ືດ	ືບ	ືງ
ຸ	ຸກ	ຸດ	ຸບ	ຸງ
ູ	ູກ	ູດ	ູບ	ູງ
ເຂະ(ເັ)	ເັກ	ເັດ	ເັບ	ເັງ
ເຯ	ເຯກ	ເຯດ	ເຯບ	ເຯງ
ເືະ(ືັ)	ືັກ	ືັດ	ືັບ	ືັງ

ສະຫລະ	ຕົວສະກົດ			
	ກ	ດ	ບ	ງ
ໄຊະ(ົ)	ົກ	ົດ	ົບ	ົງ
ໄຊ	ໄຊກ	ໄຊດ	ໄຊບ	ໄຊງ
ເຊາະ(ັອ)	ັອກ	ັອດ	ັອບ	ັອງ
ຊໍ(ຸອ)	ຸອກ	ຸອດ	ຸອບ	ຸອງ
ເຊີ	ເຊີກ	ເຊີດ	ເຊີບ	ເຊີງ
ເຊື	ເຊືກ	ເຊືດ	ເຊືບ	ເຊືງ
ເຊັຍ(ັຽ)	ັຽກ	ັຽດ	ັຽບ	ັຽງ
ເຊຍ(ຸຽ)	ຸຽກ	ຸຽດ	ຸຽບ	ຸຽງ
ເຊືອ	ເຊືອກ	ເຊືອດ	ເຊືອບ	ເຊືອງ
ເຊືອ	ເຊືອກ	ເຊືອດ	ເຊືອບ	ເຊືອງ
ຊົວະ(ັວ)	ັວກ	ັວດ	ັວບ	ັວງ
ຊົວ(ຸວ)	ຸວກ	ຸວດ	ຸວບ	ຸວງ

ສະຫລະ	ຕົວສະກົດ			
	ນ	ນ	ຍ	ວ
ຂະ(ັ)	ັນ	ັ່ນ(ັມ)	ໄຂ(ັຍ)	ເັ່ນ
ຂາ	ຂານ	ຂານ	ຂາຍ	ຂາວ
ຂີ	ຂິນ	ຂິນ	--	ຂິວ
ຮີ	ຮິນ	ຮິນ	--	ຮິວ
ຮື	ຮິນ	ຮິມ	ຮິຍ	ຮິວ
ຮື	ຮິນ	ຮິມ	ຮິຍ	ຮິວ
ຮຸ	ຮຸນ	ຮຸນ	ຮຸຍ	--
ຮູ	ຮູນ	ຮູນ	ຮູຍ	--
ເຂະ(ເັ)	ເັ່ນ	ເັ່ມ	--	ເັ້ວ
ເຂ	ເຂນ	ເຂນ	--	ເຂວ
ເຂະ(ເຼັ)	ເຼັ່ນ	ເຼັ່ມ	--	ເຼັ້ວ
ເຂ	ເຂນ	ເຂນ	--	ເຂວ

ສະຫລະ	ຕົວສະກົດ			
	ນ	ນ	ຍ	ວ
ໄx	ໄxນ	ໄxນ	ໄxຍ	--
ເກາະ(ເັອ)	ເັອນ	ເັອນ	ເັອຍ	--
ເັ(ເອ)	ເອນ	ເອນ	ເອຍ	--
ເື	ເືນ	ເືນ	ເືຍ	--
ເື	ເືນ	ເືນ	ເືຍ	--
ເັຍ(ເັຽ)	ເັຽນ	ເັຽນ	--	ເັຽວ
ເອຍ(ເຽ)	ເຽນ	ເຽນ	--	ເຽວ
ເືອ	ເືອນ	ເືອນ	ເືອຍ	--
ເືອ	ເືອນ	ເືອນ	ເືອຍ	--
ເັວ(ເັວ)	ເັວນ	ເັວນ	ເັວຍ	--
ເັວ(ເວ)	ເວນ	ເວນ	ເວຍ	--

ສະຫລະ ໄx, ໄx, ເື, ເັ ໃນພາສາລາວຮຽກວ່າ "ສະຫລະພິເສດ" ເພາະວ່າສະຫລະເຫລົ່ານີ້ ບໍ່ສາມາດໃສ່ຕົວສະກົດໄດ້, ຍ້ອນນີ້ສຽງ

ຕົວສະກົດຢູ່ໃນຕົວແລ້ວ.

老挝语中的尾辅音也称闭音节，共 8 个，分为死闭音节和活闭音节。死闭音节分别由 **ກ, ດ, ບ** 三个中辅音字母组成，活闭音节分别由 **ງ, ນ, ນ, ຍ, ວ** 五个低辅音字母组成。

当中、高、低辅音与特殊元音相拼时，后面不能加尾辅音。

6、ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ສຽງວັນນະຍຸດ (声调符号)

老挝语是有声调的语言，声调的区别，除了中、高、低辅音本身固有的声调以外，还靠声调符号来表示。同样的字母，由于加上不同的声调符号，就具有不同的意思。

老挝语的声调符号有 4 种：

ເຄື່ອງໝາຍວັນນະຍຸດໃນພາສາລາວ ໔ ວັນນະຍຸດ 4 ຮູບ

- ໄມ້ເອກ (x)

- ໄມ້ໂທ (x)

- ໄມ້ຕີ (x)

- ໄມ້ຈັດຕະວາ (x)

声调符号标在辅音字母的上方，如果辅音字母的上方有元音字母，则标在元音字母的上方。

第一、第二声调符号普遍使用，第三、第四声调符号一般只用在象声词、语气词和外来语的词汇的拼写上。

ເຄື່ອງໝາຍວັນນະຍຸດທັງສີ່ຢ່າງນີ້ຕົ້ນຕໍແມ່ນໃຊ້ແຕ່ສອງຢ່າງ

ເທົ່ານັ້ນ ຄື ໄມ້ເອກ(x) ແລະໄມ້ໄທ(x), ການໃຊ້ກໍກໍາ
ນິດໃຊ້ຕາມພວດອັກສອນທີ່ເປັນຕົວແທນ.

ຕົວຢ່າງໃນການໃຊ້ເຄື່ອງໝາຍວັນນະຍຸດ ດັ່ງນີ້:

- ອັກສອນສູງ	ໄຂ	ໄຂ່	ໄຂ້		
	ຫາ	ຫາ່	ຫ້າ		
	ເສືອ	ເສື່ອ	ເສື້ອ		
- ອັກສອນກາງ	ກາ	ກາ່	ກ້າ	ກົ້າ	ກ່າ
	ແຕ	ແຕ່	ແຕ້	ແຕົ້	ແຕ່
- ອັກສອນຕ່ຳ	ຄູ	ຄູ່	ຄູ້		
	ຊາ	ຊາ່	ຊ້າ		
	ເລົ່າ	ເລົ່າ່	ເລົ່້າ		

老挝语长音词一共有 6 个声调:

1) ກາ		低平调				
2) ຄາ		中升调				
3) ຂາ		低升调				
4) ກ່າ	ຄ່າ	ຂ່າ	ກ້າ	ຄ້າ	ຂ້າ	中平调
	ກ່າງ	ຄ່າງ	ຂ່າງ			中平调
5) ກ້າ	ກ້າ	ກ້າ				高降调
	ຄ້າ	ຄ້າ	ຄ້າ			高降调
6) ຂ້າ	ຂ້າ	ຂ້າ	ຂາກ	ກາກ		中降调